

**CIEĽOVÉ POŽIADAVKY
NA VEDOMOSTI A ZRUČNOSTI MATURANTOV
Z RUSKÉHO JAZYKA/ÚROVNE B1 a B2**

BRATISLAVA 2016

Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskum a športu Slovenskej republiky dňa 21. 12. 2016
pod číslom 2016-25786/49974:1-10B0 s platnosťou od 1. 9. 2018

Obsah

1. CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU CUDZÍ JAZYK VO VZDELÁVACEJ OBLASTI JAZYK A KOMUNIKÁCIA.....	3
2. TEMATICKÉ OKRUHY	4
3. CIEĽOVÉ KOMPETENCIE	8
4. KOMUNIKAČNÉ JAZYKOVÉ ČINNOSTI A STRATÉGIE	12
5. JAZYKOVÉ PROSTRIEDKY	18
6. INTERKULTÚRNA DIMENZIA	22

1. CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU CUDZÍ JAZYK VO VZDELÁVACEJ OBLASTI JAZYK A KOMUNIKÁCIA

Vyučovacie predmety prvý cudzí jazyk a druhý cudzí jazyk patria medzi všeobecnovzdelávacie predmety a sú súčasťou vzdelávacej oblasti *Jazyk a komunikácia*. Táto vzdelávacia oblasť je zameraná na postupné osvojovanie si jazyka, ktorý sa chápe ako nástroj myslenia, komunikácie a zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka. Dôraz sa kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu, uvedomenie si a rešpektovanie kultúrnej a jazykovej rôznorodosti. Spolu s komunikačnými jazykovými kompetenciami sa rozvíjajú i všeobecné kompetencie, čo poskytuje priestor pre uplatnenie medzipredmetových vzťahov.

V predmetoch prvý cudzí jazyk a druhý cudzí jazyk sa rozvíjajú všeobecné a komunikačné jazykové kompetencie v súlade so *Spoločným európskym referenčným rámcom pre jazyky* (ďalej aj SERR). Spoločný názov pre úroveň B1 a B2 je samostatný používateľ (independent user), čo predpokladá, že žiak aktívne pristupuje k získavaniu vedomostí nielen na hodinách ruského jazyka, ale i prostredníctvom všetkých dostupných médií (samoštúdiom) v zhode so svojimi osobnými záujmami a profesijnou orientáciou.

Tento dokument obsahuje cieľové požiadavky na komunikačné jazykové úrovne B1 aj B2. Požiadavky špecifické pre komunikačnú úroveň B2 sú vyznačené sivou farbou. Pričom platí, že komunikačná úroveň B2 zahŕňa aj všetky požiadavky z nižších komunikačných úrovní, to znamená aj časti dokumentu, ktoré nie sú vyznačené sivou.

Žiak na úrovni B1:

Rozumie hlavným bodom zrozumiteľnej spisovnej vstupnej informácie o známych veciach, s ktorými sa pravidelne stretáva v škole, voľnom čase atď. Dokáže sa zorientovať vo väčšine situácií, ktoré môžu nastať počas cestovania v oblasti, kde sa hovorí týmto jazykom. Dokáže vytvoriť jednoduchý spojený text na témy, ktoré sú mu známe alebo o ktoré sa osobne zaujíma. Dokáže opísať rôzne udalosti, svoje skúsenosti, sny, nádeje a ambície a stručne odôvodniť a vysvetliť svoje názory a plány (upravené SERR, 2013, s.26).

Žiak na úrovni B2:

Rozumie hlavným myšlienkam zložitého textu na konkrétne aj abstraktné témy vrátane odborných diskusií vo svojej špecializácii. Komunikuje na takom stupni plynulosti a spontánnosti, ktorý mu umožňuje viesť bežnú konverzáciu s rodenými hovoriacimi bez toho, aby to pre konkrétneho účastníka interakcie predstavovalo zvýšené úsilie. Dokáže vytvoriť jasný, podrobný text na rôzne témy a vysvetliť svoje stanovisko k aktuálnym témam s uvedením výhod aj nevýhod rôznych možností (SERR, 2013, s. 26).

2. TEMATICKÉ OKRUHY

Tematické okruhy sú pre úroveň B1 a B2 rovnaké. Základom hodnotenia je rozsah slovných zásob, používanie gramatických štruktúr, stupeň jazykovej pohotovosti, obsahová stránka prejavu a pod. Úlohou žiaka je zaujať stanovisko k téme a odôvodniť ho v rozhovore. Hodnotí sa vyjadrenie stanoviska, vecná argumentácia, výber faktov a informácií, gramatická a lexikálna správnosť.

1. Rodina a spoločnosť

- a) životopis (osobné údaje: meno, bydlisko, dátum a miesto narodenia, rodinný stav, významné momenty v živote)
- b) členovia rodiny (zovňajšok, charakter, záľuby)
- c) rodinné vzťahy (vzťahy medzi súrodencami, rodičmi a deťmi, starí rodičia, pomoc v rodine, domáce práce, všedné dni a rodinné oslavy)
- d) predstavy o svojej budúcej rodine, partnerovi, bývaní, práci
- e) rodina a spoločnosť (funkcie rodiny, rodina kedysi a dnes, generačné problémy a problémy monoparentálnych rodín)

2. Domov a bývanie

- a) môj domov (opis prostredia, v ktorom bývam, zariadenie miestností)
- b) bývanie v meste a na vidieku (výhody a nevýhody)
- c) ideálne bývanie (vlastné predstavy o bývaní)
- d) domov a jeho význam v živote človeka (kultúra bývania u nás a v iných krajinách)
- e) problém bývania mladých rodín, kúpa a prenájom bytu, deti na sídliskách

3. Ľudské telo, starostlivosť o zdravie

- a) ľudské telo
- b) bežné a civilizačné choroby, úrazy, telesný a duševný stav, návšteva u lekára, v lekárni
- c) zdravý spôsob života (správna životospráva, telesná a duševná hygiena)
- d) zdravotnícka starostlivosť (štátne a súkromné zdravotníctvo – prevencia, odborní lekári, zdravotné poisťovne)
- e) stresové situácie v živote človeka

4. Doprava a cestovanie

- a) prípravy na cestu, dôvody, cieľ a význam cestovania (za prácou, na dovolenku, služobne)
- b) dopravné prostriedky (výhody a nevýhody jednotlivých dopravných prostriedkov)
- c) individuálne a kolektívne cestovanie (doprava, ubytovanie a stravovanie)
- d) cestovanie kedysi a dnes, cestovanie v budúcnosti
- e) možnosti cestovania do zahraničia

5. Vzdelávanie

- a) školský systém (školy a školské zariadenia, organizácia školského roka, skúšky a hodnotenie, prázdniny)

- b) vyučovanie (rozvrh hodín, predmety, prestávky, aktivity na hodine, príprava na vyučovanie)
- c) život žiaka (voľný čas, záľuby, mimoškolské aktivity, brigády, priatelia, vreckové)
- d) štúdium cudzích jazykov (výmenné pobyty, jazykové kurzy, au-pair)
- e) vzťah učiteľa k žiakovi a opačne

6. Človek a príroda

- a) ročné obdobia, počasie
- b) príroda okolo nás – fauna a flóra
- c) životné prostredie (ochrana životného prostredia, znečistenie pôdy, vôd a ovzdušia), prírodné katastrofy
- d) ochrana životného prostredia (národné parky, chránené územia, environmentálna výchova)
- e) vplyv životného prostredia na život človeka (poľnohospodárstvo, agroturistika)

7. Voľný čas, záľuby a životný štýl

- a) možnosti trávenia voľného času
- b) organizovanie voľného času (mimoškolské aktivity, krúžky)
- c) individuálne záľuby (kultúra a umenie (literatúra, hudba, film), ručné práce, športové aktivity)
- d) zmeny v spoločnosti a ich vplyv na trávenie voľného času (kedysi a dnes)
- e) trávenie voľného času ľudí rôznych vekových kategórií

8. Stravovanie

- a) jedlá a nápoje počas dňa (raňajky, obed, večera), obľúbené jedlo
- b) stravovacie možnosti a zariadenia (stravovanie v škole, doma, v reštaurácii)
- c) národné kuchyne – zvyky a špeciality (suroviny, jedlá, stolovanie)
- d) medzinárodné kuchyne (charakteristika, rozdiely, špeciality)
- e) zdravá výživa (stravovanie detí, návyky, vegetariánstvo, diéty)

9. Multikultúrna spoločnosť

- a) sviatky – zvyky a tradície (cirkevné a štátne sviatky, folklórne tradície a rôzne podujatia)
- b) spolunažívanie ľudí rôznych národností
- c) zblížovanie kultúr (kontakty kedysi a dnes), osobné kontakty s inými kultúrami, tolerancia
- d) rasová diskriminácia, intolerancia a násilie, vzťah k menšinám v našej spoločnosti
- e) kultúrne hodnoty iných národov, spolužitie v Európe a vo svete

10. Obliekanie a móda

- a) vplyv počasia a podnebia na odievanie
- b) odev a doplnky na rôzne príležitosti
- c) výber oblečenia (móda, vek, vkus, nálada, možnosti), starostlivosť o oblečenie

- d) módné trendy – farby a štýly, tvorcovia, módné prehliadky
- e) „Šaty robia človeka”, šaty na mieru alebo konfekcia (v obchode s odevmi, u krajčírka)

11. Šport

- a) druhy športu (kolektívne, individuálne, letné a zimné, atraktívne športy, rekreačný a profesionálny šport)
- b) šport, ktorý ma zaujíma (aktívne, pasívne)
- c) význam športu pre rozvoj osobnosti (fyzické a duševné zdravie, vôľové vlastnosti, charakter)
- d) významné športové podujatia, súťaže, olympijské hry
- e) životný štýl športovcov

12. Obchod a služby

- a) nákupné zariadenia (obchody, hypermarkety, trhoviská)
- b) služby (pošta, banka, cestovná kancelária, čerpacia stanica, hotel, kaderníctvo a pod.)
- c) reklama a vplyv reklamy na zákazníkov
- d) druhy a spôsoby nákupu a platenia (kamenný obchod verzus internetový obchod, nákup v hotovosti, kartou, na splátky)
- e) zahraničné výrobky verzus slovenské výrobky

13. Krajiny, mestá a miesta

- a) dôležité miesta v mojom živote (rodisko, miesto štúdií, miesto trávenia víkendov a prázdnin)
- b) sprevádzanie turistov (privítanie, základné informácie o pobyte)
- c) turisticky zaujímavé miesta (hrady, zámky, kúpele, jaskyne) a mestá
- d) miesto vhodné na oddych a miesto na spoločenské vyžitie
- e) miesto mojich snov

14. Kultúra a umenie

- a) kultúra a umenie v meste a na vidieku (múzeá, výstavy, divadlá, kiná, koncerty, cirkus, tanec)
- b) obľúbená oblasť kultúry a umenia (žánre, osobnosti)
- c) návšteva kultúrneho podujatia
- d) hudobné, filmové, divadelné a folklórne festivaly, atmosféra
- e) ďalšie druhy umenia

15. Knihy a literatúra

- a) knihy – faktory ovplyvňujúce výber kníh na čítanie
- b) obľúbený autor a žáner
- c) prečítané dielo rusky píšuceho autora
- d) e-knihy, audio knihy, knihy v tlačenej verzii (porovnanie – klady a zápory)
- e) vzťah mladých ľudí k čítaniu (knižnice, kníhkupectvá)

16. Človek a spoločnosť

- a) morálka (správanie sa mladých a starších ľudí, etická výchova v rodine a v škole)

- b) spoločenská etiketa (stretnutia, pozdravy a blahoželania), etiketa návštev (dôvody a čas, témy rozhovorov, pohostenie)
- c) normy a ich dodržiavanie (morálka a zákon, nedorozumenie a konflikt)
- d) pomoc a prejavy záujmu o spoluobčanov v núdzi, sponzorstvo a sponzori (dôvody a formy sponzorstva), charita
- e) vplyv spoločnosti na rodinu

17. Komunikácia a jej formy

- a) typy komunikácie a jej význam (verbálna, neverbálna)
- b) komunikácia v rôznych situáciách na verejnosti a v súkromí
- c) moderné formy komunikácie (mobilný telefón, počítač – elektronická pošta, sociálne siete, iné komunikačné nástroje)
- d) jazyk ako dorozumievací prostriedok (výučba cudzích jazykov, ich využitie, rozšírenosť)
- e) používanie spisovnej a nespisovnej formy jazyka

18. Masmédiá

- a) typy masovokomunikačných prostriedkov (printové a elektronické médiá, ich využitie, výhody a nevýhody)
- b) tlač (noviny, časopisy)
- c) rozhlas, televízia (oblúbené typy programov, sledovanosť rôznych typov programov)
- d) vplyv masmédií na život jednotlivca, rodiny i spoločnosti
- e) internet a jeho vplyv na človeka a spoločnosť

19. Mládež a jej svet

- a) charakteristika mladých (zovňajšok, móda, vnútorná charakteristika, záujmy)
- b) postavenie mladých v spoločnosti (práva a povinnosti, možnosti štúdia, práca, mladé rodiny)
- c) vzťahy medzi rovesníkmi a generačné vzťahy (konflikty – príčiny, prejavy, dôsledky)
- d) príčiny a následky užívania alkoholu, fajčenia a drog
- e) predstavy mladých o budúcnosti (očakávaná, túžby, obavy)

20. Zamestnanie

- a) typy povolání (fyzická a duševná práca), voľba povolania, jej motivácia
- b) trh práce (ponuka pracovných miest a nezamestnanosť, rekvalifikácia, žiadosť o zamestnanie, profesijný životopis, prijímací pohovor)
- c) pracovný čas a voľný čas (efektivita práce, nové technológie)
- d) pracovné príležitosti doma a v zahraničí, pracovné podmienky (mzda, sociálny systém)
- e) kariéra verzus rodinný život

21. Veda a technika v službách ľudstva

- a) život kedysi a dnes (výdobytky vedy a techniky a životná úroveň, prístroje a pomôcky v domácnosti)
- b) pozoruhodné objavy a vynálezy vedy a techniky
- c) veda a technika v službách človeka

- d) zneužitie vedy a techniky (zbrane, závislosti, násilie, konzumná spoločnosť, civilizačné choroby)
- e) človek a veda a technika v budúcnosti (nahradenie učiteľa počítačom, deti a počítače, únik mozgov)

22. Vzory a ideály

- a) pozitívne a negatívne charakterové vlastnosti, ideálny človek, kritériá hodnôt
- b) človek, ktorého si vážim
- c) skutoční a literárni hrdinovia
- d) hrdinom sa človek nerodí, ale sa ním stáva (konanie človeka v hraničnej situácii)
- e) ja ako hrdina

23. Vzťahy medzi ľuďmi

- a) medziľudské vzťahy (v rodine a v škole, susedské, generačné)
- b) priateľstvo a láska (hodnotový systém, postoje), stretnutia, oslavy
- c) spoločenské problémy (vzťah spoločnosti a jednotlivcov k znevýhodneným skupinám)
- d) agresivita, vandalizmus, egoizmus, ľahostajnosť okolo nás (príčiny, dôsledky, postoje a reakcie ľudí)
- e) možnosti riešenia konfliktov

24. Slovensko

- a) krajina a obyvatelia
- b) miesta, ktoré by som odporučil cudzincom
- c) zvyky, tradície, konvencie
- d) stereotypy a predsudky
- e) miesto Slovenska v zjednotenej Európe

25. Krajina, ktorej jazyk sa učím

- a) krajina a obyvatelia
- b) miesto, ktoré by som rád navštívil
- c) osobitosti krajiny, zvyky, tradície a konvencie
- d) stereotypy a predsudky
- e) jej miesto vo svete

3. CIEĽOVÉ KOMPETENCIE

Cieľové kompetencie sú všeobecne formulované požiadavky na vedomosti a zručnosti, ktoré má mať žiak osvojené, ak chce štúdium ruského jazyka ukončiť maturitnou skúškou.

3.1 VŠEOBECNÉ KOMPETENCIE

Všeobecné kompetencie používateľa cudzieho jazyka zahŕňajú jeho vedomosti, zručnosti a praktické schopnosti, osobnú zainteresovanosť aj schopnosť učiť sa.

Žiak dokáže:

- získať nové vedomosti a rozvíjať svoje schopnosti uvedomelo,

- uplatňovať vedomosti týkajúce sa zemepisných, hospodárskych, spoločensko-ekonomických a kultúrnych reálií,
- porovnávať reálie krajín, kde sa hovorí ruským jazykom s reáliami vlastnej krajiny,
- správať sa v súlade s konvenciami príslušných krajín,
- uplatňovať získané vedomosti a schopnosti v každodennom živote,
- chápať potrebu celoživotného vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať ich,
- uplatňovať stratégie učenia sa cudzieho jazyka,
- uplatňovať osvojené vedomosti a rozvíjať svoje schopnosti v príprave na budúce povolanie.

3.2 KOMUNIKAČNÉ JAZYKOVÉ KOMPETENCIE

Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa ruským jazykom hovorí. Komunikačné jazykové kompetencie zahŕňajú:

3.2.1 Jazykové kompetencie

Žiak na úrovni B1 dokáže:

- ovládať jazyk dostatočne na to, aby sa dohovoria a aby sa vyjadroval s používaním dostatočnej slovnej zásoby len s určitou mierou váhania a opisných jazykových prostriedkov na také témy, akými sú rodina, koničky a záujmy, práca, cestovanie a aktuálne udalosti, no obmedzená slovná zásoba spôsobuje opakovanie a príležitostné ťažkosti s formuláciou (upravené SERR, 2013, s. 111),
- komunikovať primerane správne v známych kontextoch; všeobecne ovládať gramatiku dobre, i keď badať vplyv materinského jazyka. Napriek chybám, ktorých sa dopúšťa, je jasné, čo chce vyjadriť (upravené SERR, 2013, s. 115),
- uvedomiť si vzťah slova k všeobecnému kontextu a vzťahy medzi lexikálnymi jednotkami (upravené SERR, 2013, s. 117),
- artikulačne zrozumiteľne vyslovovať, aj keď je niekedy evidentný cudzí prízvuk a objavujú sa príležitostné prípady nesprávnej výslovnosti (upravené SERR, 2013, s. 118),
- vytvoriť súvislý text, ktorý je všeobecne zrozumiteľný (upravené SERR, 2013, s. 119).

Žiak na úrovni B2 dokáže:

- vyjadriť sa jasne a bez zjavných známkov nutnosti obmedzovať to, čo chce povedať,
- ovládať jazyk v dostatočnom rozsahu na to, aby mohol podať jasný opis, vyjadrovať názory a argumentovať bez nápadného hľadania slov, pričom používa niektoré zložité typy podradovacích súvetí (upravené SERR, 2013, s. 111),
- dobre ovládať gramatiku; príležitostne robí chyby alebo sa dopúšťa nesystematických omylov a ešte stále sa môžu objavovať nedostatky vo vetnej skladbe, no sú zriedkavé a často ich dokáže dodatočne opraviť; nerobí chyby, ktoré by viedli k nedorozumeniu (upravené SERR, 2013, s. 115),
- uvedomiť si vzťah slova k všeobecnému kontextu a vzťahy medzi lexikálnymi jednotkami (upravené SERR, 2013, s. 117),
- prirodzene vyslovovať a intonovať (upravené SERR, 2013, s. 118),
- vytvoriť jasne zrozumiteľný súvislý písomný text, ktorý sa riadi štandardným usporiadaním a členením do odsekov (upravené SERR, 2013, s. 119).

3.2.2 Sociolingválna kompetencia

Žiak na úrovni B1 dokáže:

- komunikovať v rôznych spoločenských pozíciách v bežných komunikačných situáciách,
- používať verbálne a neverbálne výrazové prostriedky v súlade so sociokultúrnym úzom v rusky hovoriacich krajinách,
- používať širokú škálu jazykových funkcií a v ich rámci reagovať, pričom využíva najbežnejšie vyjadrovacie prostriedky,
- uvedomiť si zásadné zdvorilostné normy a podľa nich sa aj správať (napr. prejavenie záujmu o druhého, výmena názorov, informácií, vyjadrenie obdivu, pohostinnosti, vyjadrenie poľutovania, ospravedlnenia, primerané používanie slov *d'akujem*, *prosím*, vyhýbanie sa neprimeranému sťažovaniu a nespokojnosti) (upravené SERR, 2013, s. 121, 123),
- uvedomiť si rozdiely jazykového registra (veľmi formálneho, formálneho, neformálneho, rodinného, intímneho).

Žiak na úrovni B2 dokáže:

- vyjadrovať sa s istotou, zrozumiteľne a zdvorilo vo formálnych aj neformálnych funkčných štýloch, ktoré zodpovedajú danej situácii a osobám,
- vyjadrovať sa vhodne v konkrétnej situácii a vyhýbať sa závažným chybám vo formuláciách,
- zúčastniť sa s istým úsilím diskusie a prispievať k nej, aj keď ide o rýchlu alebo hovorovú reč (upravené SERR, 2013, s. 121, 123).

3.2.3 Pragmatické kompetencie

Žiak na úrovni B1 dokáže:

- pružne využívať široký rozsah jednoduchého jazyka, aby vyjadril väčšinu toho, čo chce vyjadriť (SERR, 2013, s.125),
- začať, udržať a ukončiť jednoduchý osobný priamy rozhovor týkajúci sa bežných tém

alebo osobných záujmov (SERR, 2013, s.126),

- spojiť sériu jednotlivých kratších bodov do súvislého lineárneho celku (SERR, 2013, s.127),
- dostatočne presne vyjadriť hlavné body myšlienky alebo problému (SERR, 2013, s.132),
- funkčne využívať jazykové prostriedky na získavanie informácií (napr. korešpondencia), na vyjadrenie názorov a postojov (súhlas, nesúhlas, presvedčenie, argumentácia), na vyjadrenie modality (povinnosť, schopnosť), vôle (túžby, zámery), emócií (radosť, uspokojenie, nevdôľa, záujem, prekvapenie, rozčarovanie, strach) a etických zásad (ospravedlnenie, ľútosť, poľutovanie, pozdravenie, žiadosť, odmietnutie, začatie, udržiavanie a ukončenie rozhovoru).

Žiak na úrovni B2 dokáže:

- prispôbiť svoj prejav, svoje vyjadrovacie prostriedky situácii a príjemcovi jazykového prejavu a dokáže si zvoliť vhodnú úroveň formálnosti, ktorá zodpovedá daným okolnostiam (SERR, 2013, s.125),
- začať diskusiu, vhodne sa do nej zapojiť a ukončiť ju, keď to potrebuje, aj keď nie vždy obratne (SERR, 2013, s.126),
- účinne využívať rozličné spájacie výrazy tak, aby vystihol vzťah medzi jednotlivými myšlienkami (SERR, 2013, s.127),
- spoľahlivo odovzdať podrobné informácie (SERR, 2013, s.132).

4. KOMUNIKAČNÉ JAZYKOVÉ ČINNOSTI A STRATÉGIE

4.1 RECEPTÍVNE ČINNOSTI A STRATÉGIE

4.1.1 Počúvanie s porozumením

	Jazyková úroveň B1	Jazyková úroveň B2
Všeobecná charakteristika	<p>Žiak dokáže porozumieť jednoducho vyjadreným faktografickým informáciám o častých každodenných témach, identifikuje všeobecné správy aj konkrétne detaily za predpokladu, že reč je zreteľne artikulovaná so všeobecne známym prízvukom. Dokáže porozumieť hlavným myšlienkam podaným spisovným jazykom na známe témy, s ktorými sa pravidelne stretáva v práci, škole, vo voľnom čase, vrátane krátkych rozprávání (upravené SERR, 2013, s. 68).</p>	<p>Žiak dokáže porozumieť živej alebo vysielanej spisovnej reči na známe aj neznáme témy, s ktorými sa bežne stretáva v školskom prostredí, osobnom a spoločenskom živote. Iba mimoriadny hlučnosť okolia, neadekvátna štruktúra prejavu alebo používanie idiómov ovplyvňuje jeho schopnosť porozumieť. Dokáže pochopiť hlavné myšlienky vetne a jazykovo zložitej reči na konkrétne aj abstraktné témy, ktoré sú podané v spisovnom jazyku. Dokáže sledovať dlhšiu a zložitú argumentáciu za predpokladu, že téma je dostatočne známa a postup prezentácie je vyznačený explicitnými prostriedkami (upravené SERR, 2013, s. 68).</p>
Cieľové požiadavky	<p>Žiak rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prejavu ako celku, téme a hlavnej myšlienke, – podstatným a špecifickým informáciám, vie rozlíšiť hovoriacich, – jednoduchým prejavom informatívneho charakteru s tematikou každodenného života (oznamy, inštrukcie, opisy, odkazy) v primeranom tempe reči a v štandardnom jazyku, – kratšiemu jednoduchšiemu prejavu naratívneho charakteru (zážitok, príbeh), – podstatným informáciám v jednoducho členených prednáškach, ak mu je tematika známa a ak sú prednesené v primeranom tempe reči a zreteľne, – podstatným informáciám rozhlasových a televíznych správ s tematikou každodenného života, ktoré sú prednesené v primeranom tempe reči (upravené SERR, 2013, s. 68 - 70). 	<p>Žiak rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podstatným a špecifickým informáciám, vie rozlíšiť hovoriacich, identifikovať ich názory a stanoviská, – dlhšiemu a náročnejšiemu prejavu naratívneho a umeleckého charakteru, vie odhadnúť postoje, názory a náladu rečníkov, – podstatným informáciám obsahovo a jazykovo náročnejších prednášok prednesených v bežnom tempe reči a v štandardnom jazyku, – väčšine rozhlasových dokumentárnych programov a väčšine ostatných nahraných alebo vysielaných zvukových materiálov podaných v spisovnom jazyku a dokáže identifikovať náladu a tón hovoriaceho (upravené SERR, 2013, s. 68-70).

4.1.2 Čítanie s porozumením

	Jazyková úroveň B1	Jazyková úroveň B2
Všeobecná charakteristika	Žiak dokáže na uspokojivej úrovni porozumenia prečítať nekomplikované faktografické texty o témach vzťahujúcich sa na oblasť jeho záujmu (upravené SERR, 2013, s. 71).	Žiak dokáže čítať do značnej miery samostatne, prispôsobuje svoju techniku čítania rôznym textom a účelom, pričom sa dobre orientuje pri výbere vhodných referenčných materiálov. Má širokú aktívnu slovnú zásobu na čítanie, ale málo frekventované idiómy mu môžu spôsobovať určité ťažkosti (upravené SERR, 2013, s. 71).
Cieľové požiadavky	<p>Žiak dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> – získať informácie z primerane náročných textov (tabuľky, grafy, oznamy, nápisy, a inzeráty) a vhodne používať stratégie čítania, – porozumieť obsahu jednoduchšieho autentického textu, – pochopiť tému a hlavnú myšlienku primerane náročného textu, – nájsť a pochopiť dôležité informácie v bežných materiáloch, akými sú napríklad listy, návody, novinové články, brožúry a krátke úradné dokumenty, – rozlíšiť základné a rozširujúce informácie v jednoduchšom texte s jasnou a logickou štruktúrou, – odhadnúť význam neznámych slov na základe kontextu v jednoduchšom texte, – zachytiť a pochopiť logickú štruktúru jednoduchšieho textu na základe obsahu, ale aj lexikálnych a gramatických prostriedkov (upravené SERR, 2013, s. 71 - 73). 	<p>Žiak dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> – získať informácie z bežných textov (tabuľky, grafy, oznamy, nápisy, a inzeráty) a vhodne používať stratégie čítania, – čítať a porozumieť rôznym textom informatívneho charakteru (pracovné návody a prospekty) a primerane náročným populárno-vedeckým textom, – pochopiť tému a hlavnú myšlienku obsahovo i jazykovo náročnejšieho textu, – vyhľadať špecifické a detailné informácie v rôznych náročnejších textoch, – rozlíšiť v texte zámer, postoj a pocity autora a ostatných zúčastnených, – odhadnúť význam neznámych slov v náročnejšom texte a pružne meniť stratégie čítania podľa typu textu a účelu čítania, – pochopiť logickú štruktúru náročnejšieho textu aj na základe lexikálnych a gramatických prostriedkov (upravené SERR, 2013, s. 71-73).

4.2 PRODUKTÍVNE ČINNOSTI A STRATÉGIE**4.2.1 Ústny prejav**

	Jazyková úroveň B1	Jazyková úroveň B2
Všeobecná charakteristika	Žiak dokáže pomerne plynulo podať jednoducho formulovaný súvislý opis jednej z mnohých oblastí jeho záujmu, pričom ho prezentuje ako lineárny sled myšlienok (upravené SERR, 2013, s. 60).	Žiak dokáže podať jasný a systematicky rozvinutý opis a prezentáciu so zvýraznením hlavných myšlienok a uvedením podrobností. Dokáže vytvoriť jasný a podrobný opis a vyjadrovať sa zrozumiteľne na rôzne témy, ktoré majú vzťah k jeho predmetu záujmu, rozvádza myšlienky a dopĺňa ich o argumenty a vhodné príklady (upravené SERR, 2013, s. 60).
Cieľové požiadavky	Žiak vie: <ul style="list-style-type: none"> – predniesť krátky monológ na určitú tému, – opísať obrázky, mapy, diagramy, porovnať ich a vysvetliť súvislosti, – stručne zdôvodniť a vysvetliť svoje názory, plány, činnosti, – opísať svoje sny, nádeje a ambície, – opísať udalosti, či už reálne alebo vymyslené, – vyrozprávať príbeh (upravené SERR, 2013, s. 60 - 61). 	Žiak vie: <ul style="list-style-type: none"> – predniesť jasný, podrobný opis na široký okruh tém s ohľadom na formálnosť prejavu, – vysvetliť svoj názor na aktuálny problém s uvedením výhod a nevýhod rozličných prístupov, – opísať obrázky, mapy, grafy, porovnať ich a vysvetliť súvislosti medzi nimi – vyjadriť vlastné pocity, názory a postoje, – interpretovať obsah filmu, knihy a vyjadriť svoj postoj k nim, – dostatočne jasne, precízne a spontánne predniesť oznámenia týkajúce sa všeobecných tém (upravené SERR, 2013, s. 60-62).

4.2.2 Písomný prejav

	Jazyková úroveň B1	Jazyková úroveň B2
Všeobecná charakteristika	Žiak dokáže napísať jednoducho členený súvislý text na celý rad známych tém vo svojej oblasti záujmu spájaním jednotlivých krátkych prvkov do lineárneho sledu (upravené SERR, 2013, s. 63).	Žiak dokáže napísať jasný, podrobný text na celý rad tém vzťahujúcich sa na jeho oblasť záujmu, pričom syntetizuje a vyhodnocuje informácie a argumenty z celého radu zdrojov (upravené SERR, 2013, s. 63).
Cieľové požiadavky	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opísať predmet, miesto, osobu, – opísať svoj zážitok, svoje pocity a reakcie v jednoduchom súvislom texte, – napísať naratívny text, – napísať krátku správu, oznámenie, odkaz, ospravedlnenie, – napísať krátky súvislý slohový útvar s vyjadrením vlastného názoru a pocitov (upravené SERR, 2013, s. 63 – 64). 	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – napísať jasný a podrobný opis na celý rad tém (opísať osobu, predmet, miesto, činnosť, situáciu, udalosť), – opísať skutočnú alebo vymyslenú udalosť (rozprávanie, príbeh) v jasne štruktúrovanom a koherentnom celku, – napísať súvislý slohový útvar, v ktorom vyjadruje vlastné názory a pocity, – napísať rozsiahlejší obsahovo a jazykovo náročnejší slohový útvar s využitím argumentácie, porovnávaní (upravené SERR, 2013, s. 63 – 64).

4.3 INTERAKTÍVNE ČINNOSTI A STRATÉGIE

4.3.1 Ústna interakcia

	Jazyková úroveň B1	Jazyková úroveň B2
Všeobecná charakteristika	<p>Žiak dokáže s istou dávkou sebadôvery komunikovať o známych i menej bežných záležitostiach, vzťahujúcich sa na jeho osobné a profesijné záujmy. Dokáže získavať, odovzdávať, overovať a potvrdzovať informácie, riešiť menej bežné situácie a vysvetliť príčinu a podstatu problému. Dokáže využiť široký okruh jednoduchého jazyka na zvládnutie väčšiny situácií, ktoré sa môžu vyskytnúť počas cestovania. Dokáže sa bez prípravy zapojiť do rozhovoru na známe témy, vyjadriť svoje názory a vymieňať si informácie o témach, ktoré sú mu známe, ktoré sú pre neho osobne zaujímavé alebo sa vzťahujú na každodenný život (napríklad rodina, záľuby, práca, cestovanie a aktuálne udalosti) (upravené SERR, 2013, s. 76).</p>	<p>Žiak dokáže používať jazyk plynulo, presne a efektívne vo veľkom rozsahu všeobecných, akademických alebo tém na voľný čas a jasne vyjadruje vzťahy medzi myšlienkami. Dokáže komunikovať spontánne a gramaticky správne bez toho, aby musel obmedzovať rozsah toho, čo chce povedať a volí taký stupeň formálnosti, ktorý zodpovedá daným okolnostiam. Dokáže sa zúčastniť na interakcii spôsobom, ktorý mu umožňuje viesť bežný rozhovor s rodnými hovoriacimi a udržiavať s nimi konverzáciu bez toho, aby to pre niektorého účastníka komunikácie znamenalo zvýšené úsilie. Dokáže vyjadriť, akú dôležitosť pripisuje udalostiam a zážitkom, dokáže jasne vysvetliť a obhájiť názory pomocou vhodných argumentov (upravené SERR, 2013, s. 76).</p>
Cieľové požiadavky	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – reagovať na podnety jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situácii, – začať, udržiavať a ukončiť rozhovor, – vyjadriť pocity a reagovať na ne, – vyjadriť svoje presvedčenie, názor, súhlas alebo nesúhlas a požiadať iných účastníkov rozhovoru, aby tak urobili, – vyjadriť svoje myšlienky a názor aj na abstraktné témy, napr. hudba, kniha alebo film, – zvládnuť väčšinu komunikačných aj menej rutinných situácií, ktoré môžu vzniknúť počas cestovania alebo v obchodoch, – správne reagovať na repliky partnera v prirodzených a simulovaných situáciách (napr. u lekára), – získať podrobnejšie informácie, požiadať o usmernenia a riadiť sa nimi (upravené SERR, 2013, s.76 – 84). 	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – participovať na diskusii s ohľadom na stupeň jej formálnosti, – vyjadriť svoje myšlienky a názory, presvedčivo prezentovať svoje argumentačné línie, – prerušiť a nadviazať rozhovor a preformulovať svoju výpoveď, – spontánne reagovať v rôznych komunikačných situáciách, ktoré môžu vzniknúť v cudzojazyčnom prostredí (upravené SERR, 2013, s. 76 – 84).

4.3.2 Písomná interakcia

	Jazyková úroveň B1	Jazyková úroveň B2
Všeobecná charakteristika	Žiak dokáže poskytovať informácie a myšlienky na konkrétne i abstraktné témy, pomerne presne kontrolovať informácie, pýtať sa na problémy alebo ich vysvetľovať. Dokáže písať súkromné listy a odkazy, vyžiadať si alebo poskytnúť jednoduché informácie a vysvetliť, čo považuje za dôležité (upravené SERR, 2013, s. 85).	Žiak dokáže presvedčivo vyjadrovať nové informácie a názory v písomnej forme a oznamovať ich iným (upravené SERR, 2013, s. 85).
Cieľové požiadavky	Žiak vie: <ul style="list-style-type: none"> – napísať primerane náročný súkromný list opisujúci skúsenosti, pocity a udalosti, – napísať kratší úradný list (napr. žiadosť o informáciu, sprievodný list, krátka správa), ktorý obsahuje požiadavky a informácie, pričom zrozumiteľne vyjadruje dôležité body (upravené SERR, 2013, s. 85 – 86). 	Žiak vie: <ul style="list-style-type: none"> – napísať listy vyjadrujúce stupne emócie a zdôrazňujúce osobnú dôležitosť udalostí a skúseností a vo svojej odpovedi dokáže reagovať na novinky a názory pisateľa listu (upravené SERR, 2013, s. 85).

4.4 MEDIAČNÉ ČINNOSTI A STRATÉGIE

	Jazyková úroveň B1	Jazyková úroveň B2
Všeobecná charakteristika	V mediačných procesoch sa žiak nezaobera vyjadrovaním vlastných názorov, ale pôsobí ako sprostredkovateľ medzi hovoriacimi zvyčajne používajúcimi rozličné jazyky, ktorí nie sú schopní sa dorozumieť priamo (upravené SERR, 2013, s. 89).	
Cieľové požiadavky	Žiak dokáže: <ul style="list-style-type: none"> – zhrnúť a sprostredkovať hlavnú myšlienku hovoreného alebo písomného textu v cudzom jazyku. 	Žiak dokáže: <ul style="list-style-type: none"> – sprostredkovať informácie týkajúce sa situácií, ktoré môžu nastať v rodine, škole, počas cestovania alebo v obchode.

5. JAZYKOVÉ PROSTRIEDKY

Nasledujúce príklady slúžia na ilustráciu funkcií jazykových prostriedkov. Príklady uvádzané pri jednotlivých gramatických javoch zdôrazňujú funkčnosť gramatických štruktúr.

5.1 ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA

Žiak ovláda:

- výslovnosť :
 - tvrdých a mäkkých spoluhlások,
 - tvrdých a mäkkých slabík (s jotovanými a nejotovanými samohláskami, s tvrdým a mäkkým znakom),
 - samohlások v prízvučnej a neprízvučnej pozícii (redukciu),
 - zvratnej častice -ся, -тся, (-тся, -ться),
 - adjektívnych koncoviek -ого, -его,
 - spoluhláskových skupín: -чт-, -чн-, -гк-, -гч-, -стн-, -здн-, -лиц-,
 - zdvojených spoluhlások -нн-, -сс-, -лл-, ...
 - spoluhlások na konci slova (spodobovanie): -ов, ...
 - predložiek в, с, от, к, без, об so slovami začínajúcimi sa na samohlásku (в окне, с отцом, об этом),
- stály a pohyblivý prízvuk v osvojených slovách,
- rytmus a intonáciu oznamovacích, opytovacích, rozkazovacích a zvolacích viet,
- rytmus a intonáciu emocionálne hodnotiacich viet,
- rytmus a intonáciu nadvetných celkov.

5.2 GRAFICKÁ STRÁNKA JAZYKA

Žiak ovláda:

- správne písanie všetkých malých i veľkých písmen ruskej abecedy,
- rozdiely medzi hláskou a písmenom,
- ruskú azbuku v abecednom poriadku.

Žiak vie:

- vyjadriť graficky mäkkosť a tvrdosť párových spoluhlások,
- vyjadriť graficky j v rôznych polohách,
- aplikovať vedomosti o písaní samohlások po spoluhláskach ж, ч, ш, щ, ц,
- pravopis slabík ги, ки, хи,
- aplikovať vedomosti o písaní záporovej častice не pri slovesách,
- správne písať mäkký znak v slovesných tvaroch,
- pravopis zdvojených spoluhlások vo frekventovaných ruských a prevzatých slovách (русский, Россия, класс, искусство),
- aplikovať poznatky o písaní predpôň раз-/раз-, из-/ис-, воз-/вос-, без-/бес-,
- pravidlá písania názvov príslušníkov národov a obyvateľov miest,
- používať veľké písmená v názvoch štátov a v názvoch dôležitých medzinárodných organizácií a sviatkov,

- správne písať názvy národov, národností a obyvateľov miest,
- aplikovať vedomosti o písaní čiarky (za oslovením, pred a za slovom пожалуйста),
- správne používať interpunkčné znamienka v osvojených typoch viet.

5.3 LEXIKA

Žiak vie:

- chápať významové rozdiely medzi slovenčinou a ruštinou,
- tvoriť nové slová predponami, príponami, skladaním, odvodzovaním,
- rozlišovať a používať synonymá, antonymá, homonymá a viacvýznamové slová,
- chápať viacvýznamovosť slov v rôznych kontextoch,
- pochopiť internacionalizmy a odvodené slová,
- dešifrovať frekventované skratky a skrátene slová,
- používať rôzne druhy slovníkov: prekladový, výkladový, frazeologický,
- nájsť vhodnú lexému vo viacvýznamovom slovníkovom hesle.

5.4 MORFOLÓGIA A SYNTAX

5.4.1 Morfológia

Podstatné mená

Žiak vie:

- určiť rod a číslo podstatných mien (poznať rozdiely medzi slovenčinou a ruštinou),
- rozlišovať životné a neživotné podstatné mená, správne tvoriť 4. pád množ. čísla,
- skloňovať podstatné mená podľa tvrdých a mäkkých skloňovacích vzorov,
- skloňovať frekventované podstatné mená neproduktívneho typu (брат, друг, сын, путь, мать, дочь, имя, время, ...),
- tvoriť 1. pád množ. čísla frekventovaných podstatných mien koncovkou -а/-я- (адреса, берега, учителя, поезда, ...),
- používať správne predložkové väzby podstatných mien,
- rozlišovať nesklonné podstatné mená,
- skloňovať ruské a cudzie priezviská.

Prídavné mená

Žiak vie:

- skloňovať prídavné mená a spodstatnené prídavné mená podľa tvrdého a mäkkého skloňovacieho vzoru,
- tvoriť k prídavným menám antonymá,
- tvoriť jednoduchý a opisný tvar 2. stupňa prídavných mien,
- tvoriť opisný tvar 3. stupňa prídavných mien,
- tvoriť frekventované krátke tvary prídavných mien,
- tvoriť správne tvary privlastňovacích prídavných mien (отцов, мамин),
- správne spájať prídavné mená s podstatnými menami (rod, číslo, pád).

Zámená

Žiak vie:

- tvoriť správne tvary osobných a prívlastňovacích zámen vo všetkých pádoch,
- používať správne tvary opytovacích a vzťahných zámen (кто, что, какой, который),
- tvoriť a správne používať ukazovacie zámená (этот, тот, какой),
- správne používať neurčité a záporné zámená (кто-то, что-то, кто-нибудь, кое-кто, никто, ничто, никакой, ничей).

Číslovky

Žiak vie:

- rozlišovať základné a radové číslovky,
- používať správne tvary základných čísloviek od 1 – 1 000 000,
- tvoriť správne tvary radových čísloviek a skloňovať ich,
- používať vo vetách správne väzby základných čísloviek s počítaným predmetom (podstatným menom),
- tvoriť a používať správne tvary čísloviek v dátumoch a letopočtoch,
- vyjadriť rozdiel hodnôt (старше на 5 лет, на 2 метра выше, высшая математика),
- vyjadriť približnosť (лет 30, часов в шесть),
- vyjadriť čas (половина пятого, без десяти восемь),
- používať desatinné čísla, percentá, zlomky.

Slovesá

Žiak vie:

- tvoriť neurčitok sloves,
- časovať slovesá v prítomnom čase,
- tvoriť správne tvary zvratných sloves a časovať ich, poznať rozdiely v porovnaní so slovenčinou (играть, стать, отстаться, ...),
- časovať slovesá s príponou -ова-, -ева- (танцевать, рисовать, ...),
- časovať vybrané slovesá so zmenou kmeňovej spoluhlásky (писать, ...),
- časovať vybrané neproduktívne slovesá (быть, пить, есть, дать, давать, ехать, жить, идти, открыть, надеть, стать, ...),
- rozlišovať a používať slovesá pohybu (идти – ходить, ехать – ездить, ...),
- používať slovesá pohybu s predponami (выйти – уйти, приехать – доехать, ...),
- prakticky používať modálne slovesá (мочь, хотеть, ...),
- rozlišovať lexikálny význam dokonavých a nedokonavých sloves,
- tvoriť a používať správne tvary budúceho času sloves,
- tvoriť a používať tvary minulého času sloves,
- tvoriť rozkazovací spôsob sloves,
- tvoriť podmieňovací spôsob (minulý čas + častica бы),
- transformovať vety s prídastiami a prechodníkmi na podrad'ovacie súvetia.

Príslovky

Žiak vie:

- tvoriť príslovky odvodzovaním od prídavných mien, podstatných mien, zámen, čísloviek a používať ich vo vetách,
- tvoriť a používať záporné príslovky s časticou ни-,
- tvoriť a používať opisný tvar 2. stupňa prísloviek,
- používať modálne príslovky (надо, нужно, нельзя, ...).

Predložky

Žiak vie:

- používať predložky s podstatnými menami a zámenami, predložkovými väzbami vyjadriť predmetové a príslovkové vzťahy,
- význam predložiek с, из, о, об, у, на, в, за, к, над, под, перед, по, до, вокруг, от, после, для, из-за, благодаря, за-до, в течение, кроме, мимо, несмотря на a správne ich použiť,
- odlišnú formu predložiek interferujúcich so slovenským jazykom (против, между, среди, около, через, при).

Spojky

Žiak vie:

- správne používať prirad'ovacie spojky: и, ни-ни, не только, ..., но и, но, а, всё-таки, однако, или, или-или, то-то, потому, поэтому,
- používať vo vetách podrad'ovacie spojky: что, чтобы, когда, если, хотя, потому что, из-за того, перед тем как, прежде чем, до того как, после того как, в то время как, так как.

Častice

Žiak vie:

- správne používať častice: не, ни, ли, же, бы, то, ещё, разве.

5.4.2 Syntax

Žiak vie:

- tvoriť oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie vety,
- utvoriť z oznamovacích viet opytovacie a rozkazovacie vety,
- tvoriť kladné a záporné vety,
- vyjadriť úplný, čiastočný a zosilnený zápor vo vete (нет, не, ни),
- tvoriť jednoduché vety s neurčitkom slovies (vyjadrenie žiadosti, prosby, rady),
- tvoriť vety s modálnymi slovami (нужно, надо, нельзя, должен),
- vyjadriť slovenské sloveso mať/nemať v rôznych významoch (mať možnosť, mať rád, ...),
- vyjadriť slovenské sloveso byť/nebýť v rôznych významoch (nachádzať sa, sponový význam),
- tvoriť pomocou spojok prirad'ovacie a podrad'ovacie súvetia,

- pretvoriť priamu reč na nepriamu a naopak, správne používať časticu ли,
- zapamätať si rozdiel vo väzbe medzi ruskými a slovenskými slovesami bez predložky (желать, просить, добиться (чего?), поздравлять, благодарить, забыть, простить (кого?), болеть (чем?, за кого?), владеть, увлекаться (чем?), ...)
- zapamätať si rozdiel vo väzbe medzi ruskými a slovenskými slovesami s predložkou (играть в (что?), участвовать в (чём?), болеть за (кого?), выйти замуж за (кого?), жениться на (ком?), готовиться к (чему?), вспомнить о (ком?, чём?), лечиться от (чего?), поздравлять с (чем?), ...),
- zapamätať si rozdiel vo väzbe medzi ruskými a slovenskými podstatnými menami bez predložky: памятник (кому?).

6. INTERKULTÚRNA DIMENZIA

Žiak pravidelne sleduje dianie v klasickej aj súčasnej ruskej a slovenskej kultúre – v maliarstve, literatúre, filme, umeleckej fotografii, hudbe... Osvojí si jednotlivé osobnosti, diela, pojmy a ich obsah tak, aby im rozumel pri komunikácii, vedel ich správne identifikovať, zaradiť a využiť v ústnej a písomnej reči. Súbor autorov a diel je orientačný, ktorý sa môže aktualizovať.

6.1 UMELECKÁ KULTÚRA

Slovesné umenie	
автор неизвестный	Слово о полку Игореве
А. С. Пушкин	Евгений Онегин, Медный всадник, К А. П. Керн, Борис Годунов, Капитанская дочка, Сказка о царе Салтане, Сказка о рыбаке и рыбке
М. Ю. Лермонтов	Парус, Демон, Герой нашего времени
Н. В. Гоголь	Ревизор, Мёртвые души, Тарас Бульба
Ф. М. Достоевский	Белые ночи, Преступление и наказание, Идиот , Братья Карамазовы
Л. Н. Толстой	Война и мир, Анна Каренина, Возкресение
А. П. Чехов	Чайка, Дядя Ваня, Вишнёвый сад, Три сестры, Ванька, Спать хочется
М. Горький	Детство, Мои университеты, В людях
А. Блок	Двенадцать
В. Маяковский	Флейта-позвоночник, Облако в штанах
С. А. Есенин	Письмо к матери, Анна Снегина
М. А. Шолохов	Судьба человека, Тихий Дон
А. И. Солженицын	Один день Ивана Денисовича, Архипелаг ГУЛАГ
А. Ахматова	Мужество
М. И. Цветаева	Мне нравится
Б. Л. Пастернак	Доктор Живаго
И. А. Бунин	Рассказы – выбор, Жизнь Арсеньева
Ио. А. Бродский	Стихи – выбор
М. А. Булгаков	Мастер и Маргарита

В. С. Высоцкий	Я не люблю
Vizuálne umenie	
Андрей Рублёв	Троица
Илья Репин	Портрет Мусоргского, Не ждали, Бурлаки на Волге, Запорожцы пишут письмо турецкому султану, портрет Толстого, портрет Достоевского
Иван Крамской	Неизвестная
Василий Суриков	Боярыня Морозова, Утро стрелецкой казни
Исаак Левитан	Золотая осень
Валентин Серов	Девочка с персиками
Виктор Васнецов	Богатыри, Алёнушка
Василий Перов	Тройка
Иван Айвазовский	Девятый вал
Михаил Врубель	Демон сидящий
К. Петров-Водкин	Купание красного коня
Марк Шагал	Я и деревня, День рождения, Зелёный скрипач
Василий Кандинский	Русская красавица, Казаки
Казимир Малевич	Чёрный квадрат, На сенокосе
Наталья Гончарова	Испанка, В мастерской художника
Илья Глазунов	Русская красавица, Вечная Россия
Вера Мухина	Рабочий и колхозница
Анна Голубкина	Старость
Эрнст Неизвестный	Мыслитель
Владимир Фаворский – график, Георгий Верейский – график, Александр Родченко – график и фотограф	
Архитекторы: Василий Баженов, Бартоломео Растрелли, Константин Мельников, Владимир Татлин, Скульптор: Зураб Церетели	
Hudobné umenie	
Михаил Глинка	Иван Сусанин
Александр Бородин	Князь Игорь
Николай Римский-Корсаков	Садко, Сказка о царе Салтане
Модест Мусоргский	Борис Годунов, Картинки с выставки
Пётр Чайковский	Щелкунчик, Лебединое озеро, Евгений Онегин, Спящая красавица
Сергей Прокофьев	Пётр и волк, Ромео и Джульетта, Золушка
Дмитрий Шостакович	Симфония № 7 (Ленинградская)
Сергей Рахманинов	Цыганское каприччио, романсы
Игорь Стравинский	Петрушка, Жар-птица, Весна священная
Фёдор Шаляпин	оперный певец, актёр

Елена Образцова	оперная певица, актриса
Святослав Рихтер	пианист
Давид Ойстрах	скрипач
Мстислав Ростропович	виолончелист, пианист
Владимир Высоцкий	поэт, прозаик, актёр театра и кино, певец
Булат Окуджава	поэт, певец, композитор
Алла Пугачёва	певица, композитор, актриса

Syntetické umenie

Майя Плисецкая, Анна Павлова, Михаил Барышников, Галина Уланова, Вацлав Нижинский, Рудольф Нуреев, Михаил Барышников – балерины и танцовщики, артисты балета	
Константин Станиславский	театральный режиссёр, актёр и педагог, реформатор театра
Юрий Любимов	театральный режиссёр, режиссёр оперы
Сергей Эйзенштейн	кинорежиссёр
Григорий Александров	кинорежиссёр, сценарист, актёр
Андрей Тарковский	кинорежиссёр, сценарист
Андрей Кончаловский	кинорежиссёр, сценарист, кинопродюсер
Никита Михалков	кинорежиссёр, актёр, сценарист
Олег Меньшиков	актёр театра и кино, театральный режиссёр
Владимир Машков	актёр
Всеволод Мейерхольд	театральный режиссёр, актёр
Мария Ермолова	актриса
Любовь Орлова	актриса театра и кино
Сергей Бондарчук	актёр, кинорежиссёр, сценарист
Сергей Бодров (ст., и мл.)	кинорежиссёр, сценарист
Василий Шукшин	кинорежиссёр, актёр, писатель, сценарист
Иннокентий Смоктуновский	актёр театра и кино
Сергей Образцов	актёр и режиссёр кукольного театра
Фильмы: Броненосец Потёмкин, Андрей Рублёв, Иваново детство, Судьба человека, Утомлённые солнцем, Баллада о солдате, Летят журавли, Кавказский пленник (фильм, 1996)	
Zberatelia a organizátori kultúrneho života v Rusku – mecenáši umenia	
Савва Мамонтов, Иван Морозов, Павел Третьяков, Сергей Дягилев, Сергей С. Боткин, Сергей Щукин, Алексей Бахрушин	

6.2 HISTORICKÁ KULTÚRA

Osobnosti ruskej histórie a politického života: Nestor, Oleg, Vladimír, Jaroslav Múdry, Vladimír Monomach, Ivan IV. Hrozný, Dmitrij Donskoj, Alexander Nevskij, Jurij Dolgorukij, Peter I., Katarína II., Alexander II., Mikuláš II., Suvorov, Kutuzov, Lenin, Stalin,

Kolontajevová, Žukov, Chruščov, Brežnev, Gorbačov, Jel'cin, Lichačov, Sacharov

Udalosti: Kyjevská Rus, prijatie kresťanstva, tatársko-mongolská nadvláda, bitka na Kulikovskom poli, Moskovská Rus, Lžidimitriáda, Impérium Romanovovcov, Bitka pri Slavkove 1805, Vlastenecká vojna 1812, Povstanie Dekabristov 1825, Zrušenie nevoľníctva 1861, Októbrová revolúcia 1917, Veľká vlastenecká vojna, Obdobie odmäku (оттепель), Perestrojka.

6.3 GEOGRAFICKÁ KULTÚRA

Geografická kultúra a umelecko-historické pamiatky miest

Pohoria, jazerá, rieky, polostrovy, ostrovy:

Ural, Kaukaz, Altaj, Volga, Jenisej, Don, Neva, Angara, Lena, Ob, Irtyš, Amur, Bajkal, Onežské a Ladožské jazero, Kaspické more, Kamčatka, Čukotka, Krym, Tajmír, Kola, Sachalin, Kurily.

Nové a staré názvy veľkých miest a oblastí:

Moskva, Sankt-Peterburg, Leningradská oblasť, Kaliningradská oblasť, Jakutsko – Sacha, Nižný Novgorod, Jekaterinburg, Volgograd, Kiži, Kolomenskoje, Zolotoje koľco, Sergijev Posad – Zagorsk, Chrám Pokrova na Nerli, Novgorod, Vladivostok, Murmansk, Michajlovské, Jasná Poľana, Čajkovského dom-múzeum v Kline, Petrodvorec, Cárské Selo, Penaty, Przevalsk, Melichovo, Abramcevo.

Pamiatky Moskvy a Petrohradu:

Chrám Vasilija Blaženého, Kremľ, Červené námestie, Veľké divadlo, Malé divadlo, Detské divadlo, Divadlo Obrazcova, Tretiakovská galéria, MGU, Šeremetievo 2, Lužniki, Puškinovo múzeum výtvarného umenia, Ostankino, Arbat, Novodeviči cintorín a kláštor, Divadlo na Taganke, Chrám Krista Spasiteľa, Moskovské metro, Historické múzeum, Monument Petra I., Puškinov pamätník,

Medený jazdec, Ermitáž, Zimný palác, Smoľný palác, Alexandrovský stĺp, Zajačí ostrov, Petropavlovská pevnosť, Ruské múzeum, Nevský prospekt, Isaakijevský chrám, Piskarevský cintorín, Letný sad, Mariinské divadlo, budova Admirality

6.4 VEDA A TECHNIKA

Osobnosti:

Lomonosov, Mendelejev, Mičurin, Pavlov, Landau, Ciolkovskij, Pirogov, Kapica, Kurčatov, Tupolev, Korol'ov, Gagarin, Tereškovová, Filatov, Amosov

6.5 LINGVOKULTUROLOGIA

Pojmy:

Matrioška, Chochloma, Palechská škatuľka, gžel', Žostovské podnosy, Dymkovská hračka, Bogorodská hračka, Pavlovská šatka, Vologodské krajky, sarafan, valenky, lapti, ušanka, balalajka, samovar, bliny, boršč, peľmene, šči, kvas, Sočeľnik, Maslenica, Pominky, Roždestvo, Venčanije, Pascha, Novoseľje, "baňa", trojka, Sputnik, Lunochod, biele noci, kopejka, rubel', Peredvižniki, Mocná hústka, Koník-hrbáčik, sedemmil'ové čižmy, obrus prestri sa, šapka-nevidimka, Ivanuška Duračok, sestrička Al'onuška, Koščeť Nesmrteľný,

Ruský jazyk, úrovne B1 a B2 – cieľové požiadavky

Vasilisa Prekrásna (Premúdra), lietajúci koberec, ZAGS, MCHAT, ZSSR, SNŠ, NEP, „Sovremennik“, Ruské sezóny, Dubna, Hviezdne mestečko, Ruská federácia, Federálne zhromaždenie, Rada federácie, Štátna дума, glasnosť, perestrojka

Literatúra

GÁBRIŠOVÁ, E. a kol. 2009. *Pedagogická dokumentácia z ruského jazyka Úroveň B2*. Štátny pedagogický ústav: 2009. 86 s. ISBN 978-80-89225-91-0.

RIES, L.; KOLLÁROVÁ, E. (eds.) *Svet cudzích jazykov DNES. Inovačné trendy v cudzojazyčnej výučbe*. DIDAKTIS, 2004. 188 s. ISBN 80-89160-11-5.

Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky, učenie sa, vyučovanie, hodnotenie. Bratislava: ŠPÚ, 2006. 252 s. ISBN 80-58756-93-5. Revidované vydanie 2013.

SOVÁKOVÁ, J. a kol. *Prehľad ruskej literatúry*. Fraus: 1999.

Kol. autorov. *Rusko-slovenský frazeologický slovník*. Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1998. S. 670. ISBN 8008003049.

Kol. autorov. *Rusko-slovenský a slovensko-ruský veľký slovník*. Lingea, 2011. 1357 s. ISBN 978-80-89323-27-2.

Kol. autorov. *Slovensko-ruský hovorník*. Lingea: 2008. 399 s. ISBN 978-80-89323-05-0.

KOLLÁROVÁ, E. *Hovory o kulturologickom smerovaní cudzojazyčnej edukácie*. Bratislava, ŠPÚ, 2014. ISBN 978-80-8118-128-3.

Inovovaný ŠVP pre gymnáziá so štvorročným a päťročným vzdelávacím programom; Jazyk a komunikácia; Ruský jazyk, úroveň B1. Bratislava: ŠPÚ, 2015. Dostupné na internete: http://www.statpedu.sk/sites/default/files/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/rusky_jazyk_uroven_b1_g_4_5_r.pdf

Inovovaný ŠVP pre gymnáziá so štvorročným a päťročným vzdelávacím programom; Jazyk a komunikácia; Ruský jazyk, úroveň B2. Bratislava: ŠPÚ, 2015. Dostupné na internete: http://www.statpedu.sk/sites/default/files/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/rusky_jazyk_uroven_b2_g_4_5_r.pdf

Inovovaný ŠVP pre gymnáziá s osemročným vzdelávacím programom; Jazyk a komunikácia; Ruský jazyk, úroveň B1. Bratislava: ŠPÚ, 2015. Dostupné na internete: http://www.statpedu.sk/sites/default/files/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/rusky_jazyk_uroven_b1_g_8_r.pdf

Inovovaný ŠVP pre gymnáziá s osemročným vzdelávacím programom; Jazyk a komunikácia; Ruský jazyk, úroveň B2. Bratislava: ŠPÚ, 2015. Dostupné na internete: http://www.statpedu.sk/sites/default/files/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/rusky_jazyk_uroven_b2_g_8_r.pdf